

Integració de l' adaptació al canvi climàtic a les activitats i polítiques

Principat d'Andorra, 30 de maig 2013

La Comunitat de treball dels Pirineus (CTP)

8 territoris en 3 Estats :

- **França**
(Aquitaine, Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon)
- **Espanya**
(Euskadi, Navarra, Aragón i Catalunya)
- **Principat d'Andorra**

La cooperació en matèria de canvi climàtic : una prioritat per a la CTP

- ✓ **Les àrees muntanyoses són “ especialment vulnerables al canvi climàtic”**

Informe 2007 de l'IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) Agència Europea de Medi Ambient 3/2013

- ✓ El canvi climàtic té impactes en els **sistemes** naturals i en els sectors socioeconòmics estratègics per als Pirineus
- ✓ El canvi climàtic no té fronteres! Treballar sol i sense cooperació no té sentit

Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic OPCC (CTP, 2010).

Projecte del programa europeu de cooperació territorial Espanya, França i Andorra (POCTEFA) cofinançat al 65% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER).

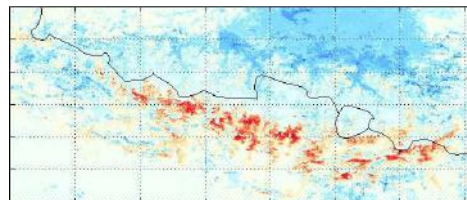
L'OPCC : reduir la vulnerabilitat dels Pirineus al canvi climàtic

- ✓ Observar i comprendre el canvi climàtic als Pirineus
- ✓ Contribuir a l'adaptació dels sectors socioeconòmics i dels sistemes naturals més vulnerables

Set accions operacionals :

- ✓ Aigua, Biodiversitat, Boscos i Riscos Naturals, Clima, Geoportal, Teledetecció i Adaptació

... Per a identificar i definir mesures d'adaptació operatives i, *ahora*, contribuir a la integració dels resultats i de les eines per part de tots els actors sobre el territori de la CTP.

L' estudi "Adaptació al canvi climàtic als Pirineus"

FASE 1 : PIRINEUS

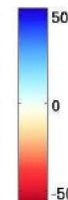
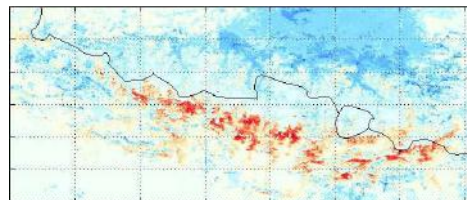
Característiques del massís i experiències d'adaptació als Pirineus

- ✓ Identificar els impactes del canvi climàtic als Pirineus per a construir un mapa de les vulnerabilitats del territori.
- ✓ Estudi i anàlisi de les iniciatives i mesures d'adaptació existents

FASE 2 : EUROPA

Coneixement assolit i experiències d'iniciatives europees

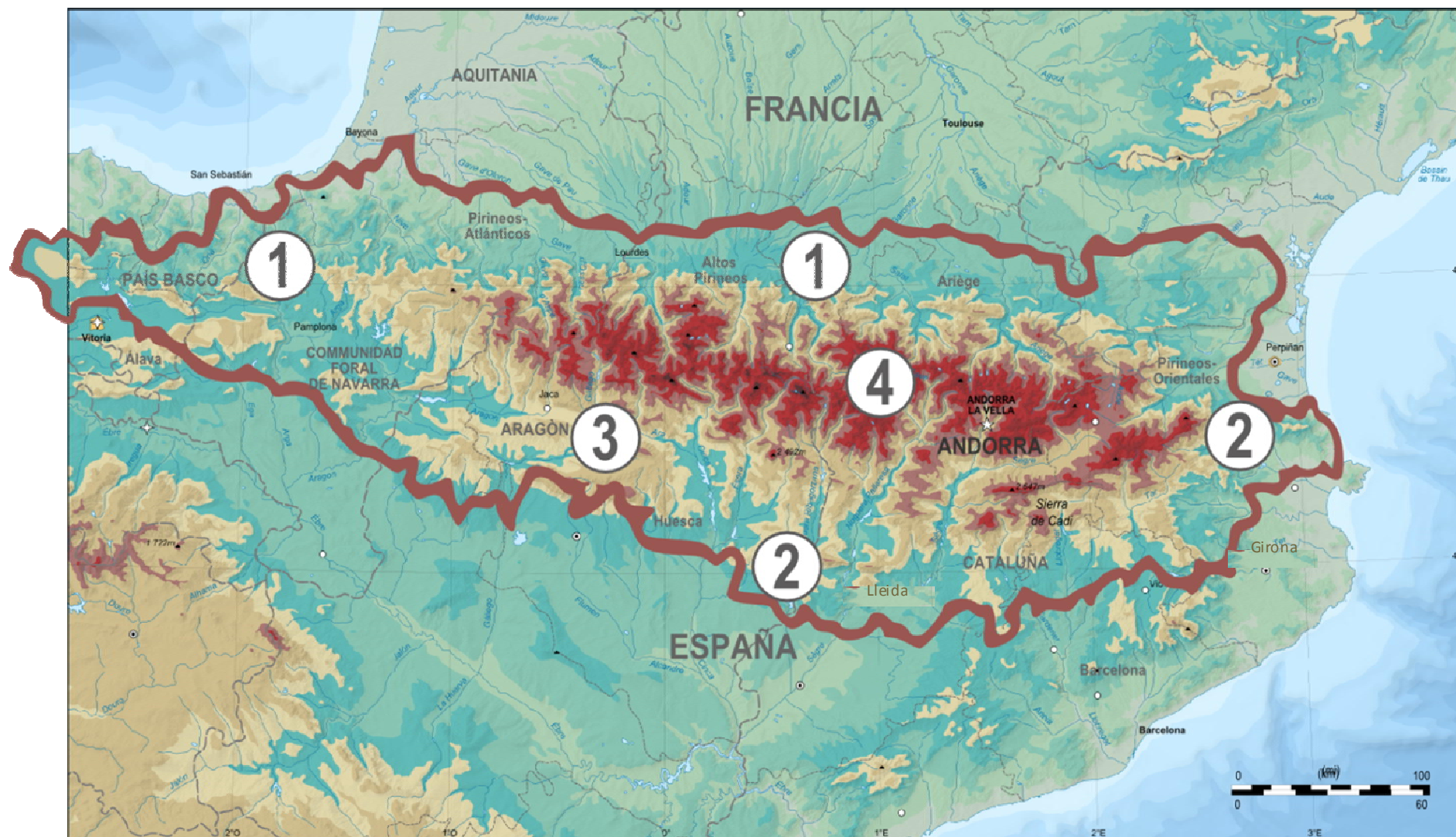
- ✓ Estudi i anàlisi de les iniciatives i mesures d'adaptació presents en d'altres sistemes muntanyosos europeus
- ✓ Produir una documentació de referència útil i pràctica per als actors dels Pirineus que serveixi de suport en la seva adaptació al CC.

“Adaptació al canvi climàtic als Pirineus”

- ✓ **Vulnerabilitat:** anàlisi
- ✓ **Iniciatives:** analitzades i catalogades
85 als Pirineus
18 en d'altres sistemes muntanyosos europeus
- ✓ **Recomanacions**
- ✓ **2 opuscles**

vegeu : www.opcc-ctp.org

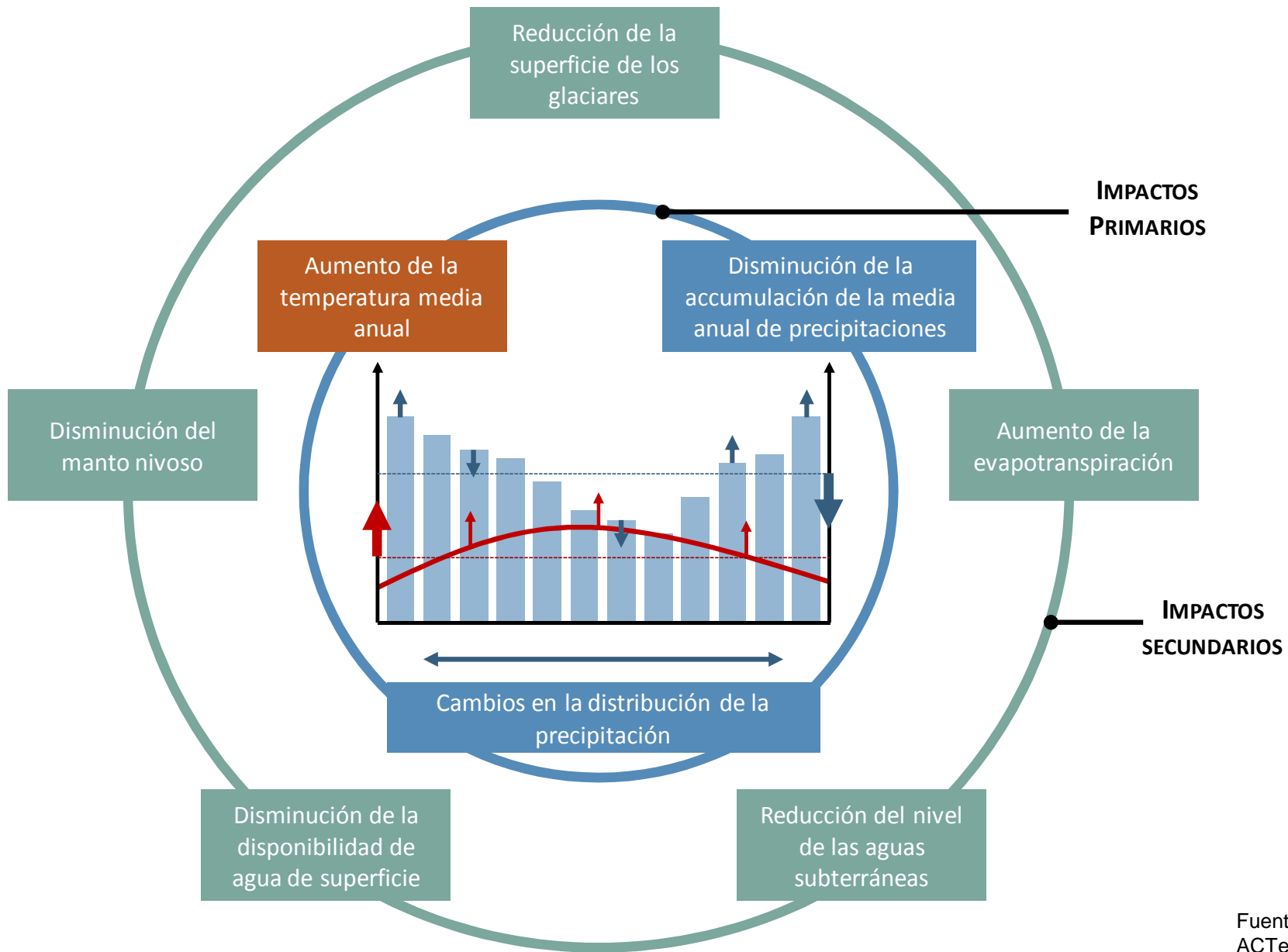

Zona 1 : oest i nord

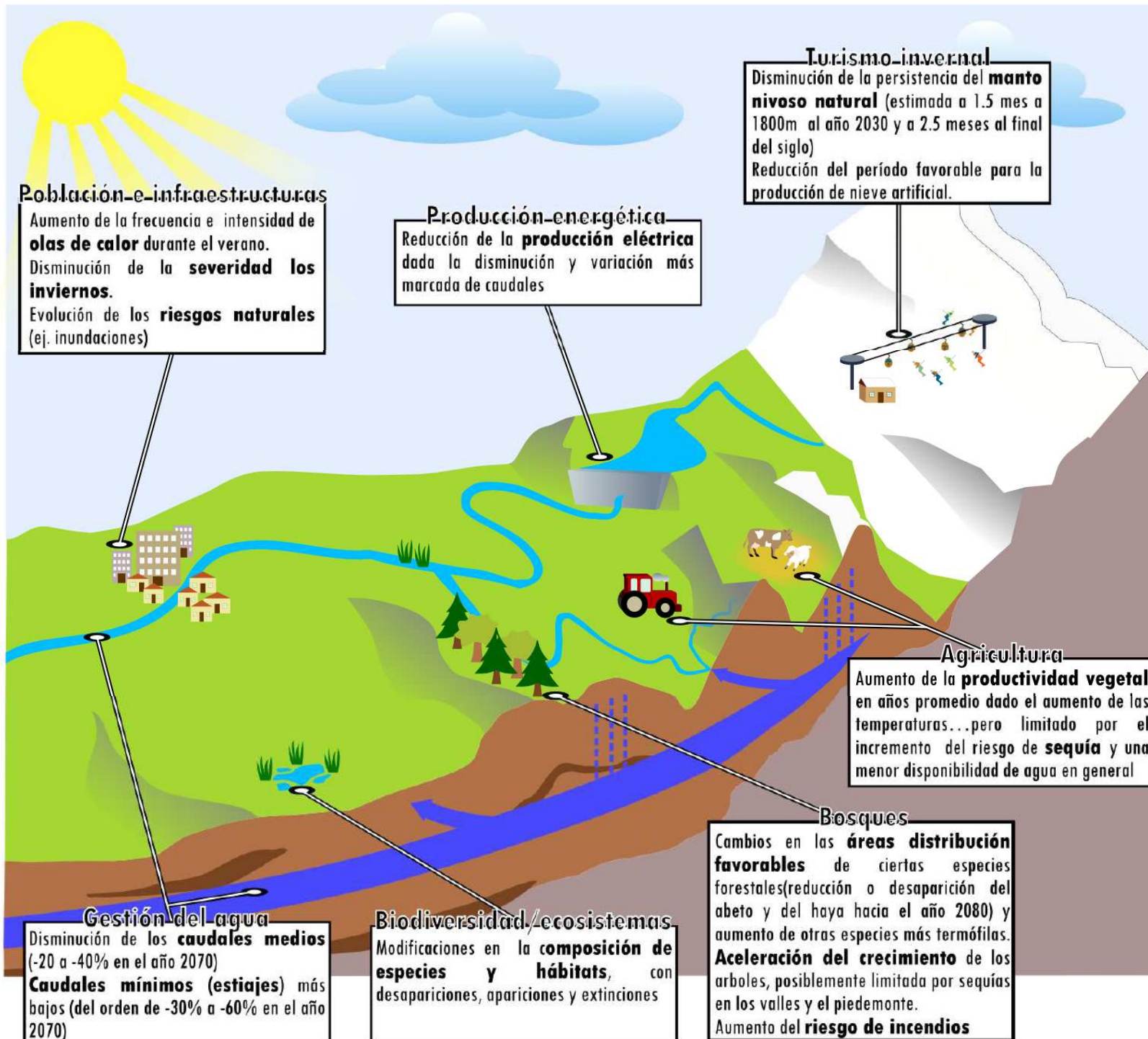
Zona 2 : sud i est

Zona 3 : peu de muntanya (entre 750 i 2000 m)

Zona 4 : alpina (més de 2000 m)

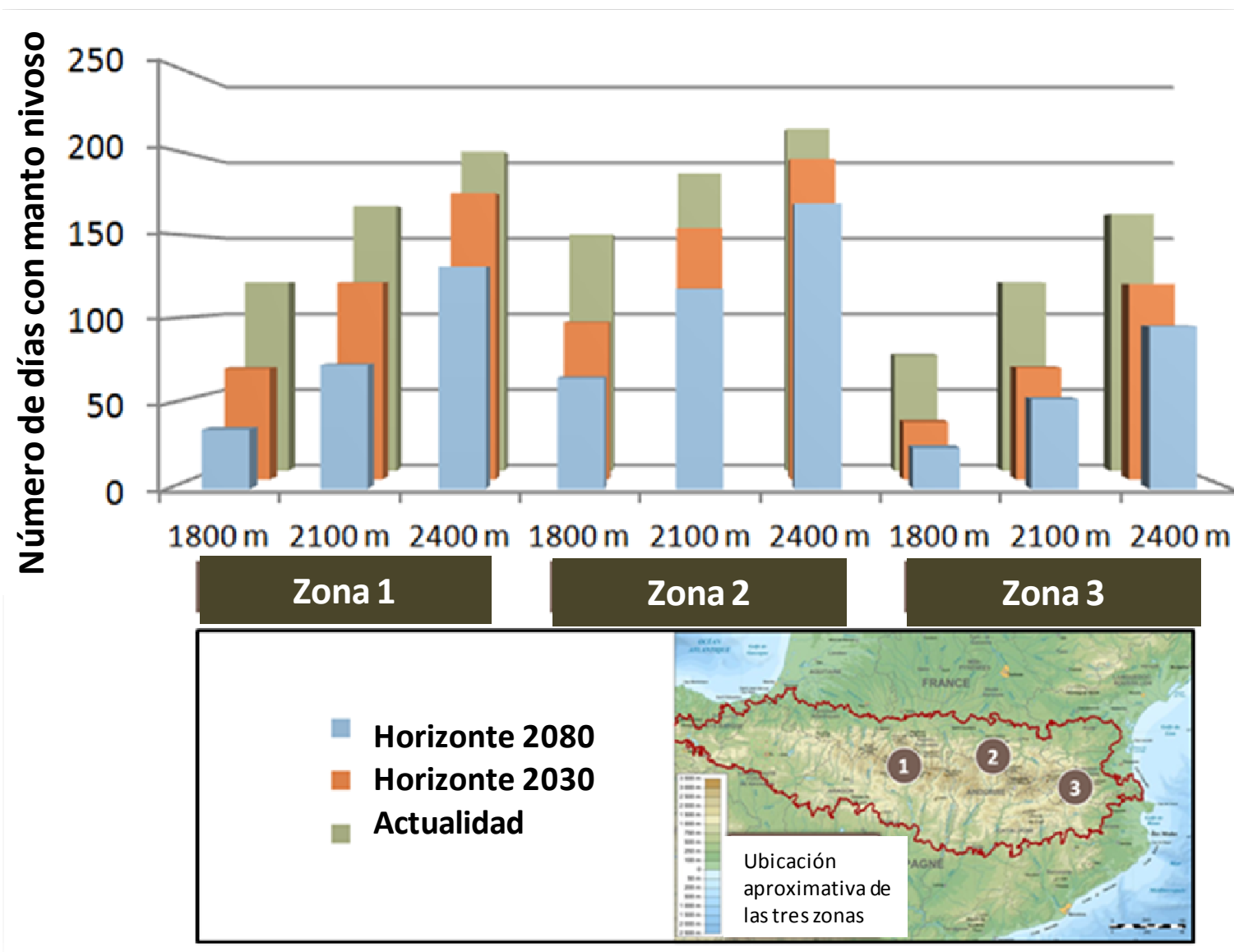

Fuente:
ACTeon, 2012

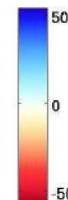
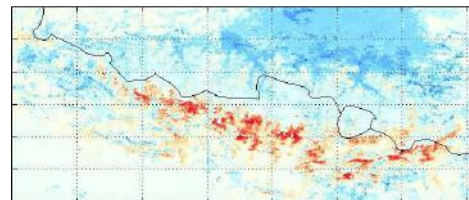

Fuente:
 ACTeon, 2012

Nombre de dies amb neu a 1800, 2100 i 2400 m a les 3 zones

(Source : ACTeon, 2012 basée sur les données du projet SCAMPEI)

L' adaptació : conceptes clau

Iniciativa d' adaptació: qualsevol **iniciativa que contribueixi a l' adaptació** als impactes del canvi climàtic tant d' un sector socioeconòmic, d'un sistema natural , d' un territori o d'un actor.

Com:

- Reduir la vulnerabilitat
- Incrementar la capacitat adaptativa

Finalitat:

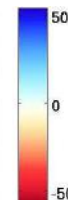
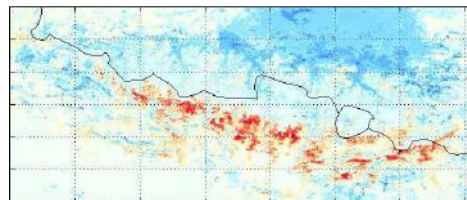
- Disminuir els efectes negatius
- Incrementar els possibles beneficis

Característiques: robusta, flexible i amb un cost econòmic, social i ambiental assumible

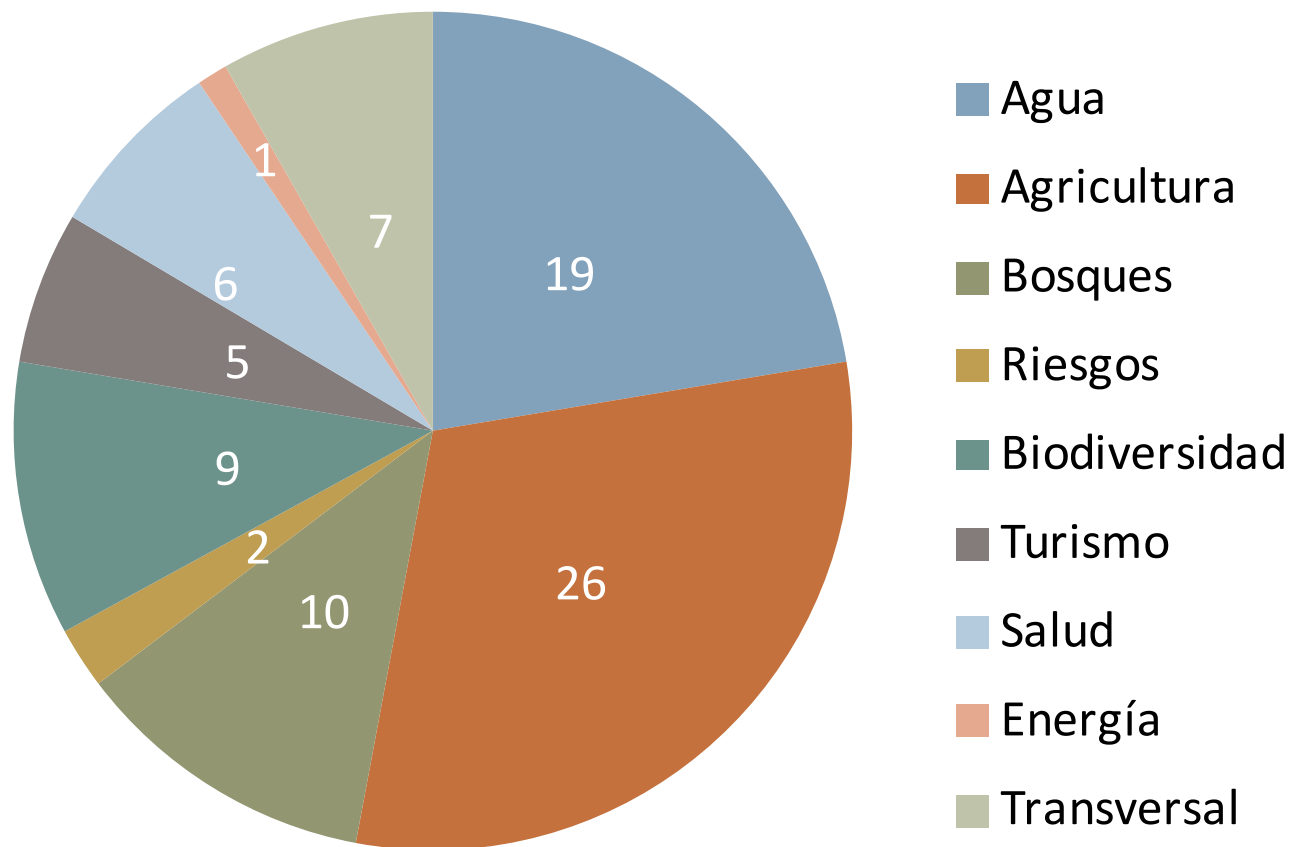
Estratègia no regret (sense penediment) : estratègies d'adaptació (a llarg termini) al nou clima previst i que **presenta beneficis independentement de la situació climàtica futura real**.

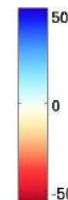
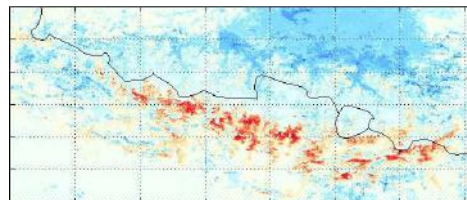
Maladaptació : desenvolupament « portat a terme de forma habitual » (“business as usual”) que no tenen en compte els impactes del canvi climàtic :

- ✓ Augmenta , involuntàriament, la vulnerabilitat (exposició) al canvi climàtic (OCDE, 2008) ;
- ✓ No és sostenible ambientalment ;
- ✓ Entra en conflicte amb altres objectius de polítiques a llarg termini

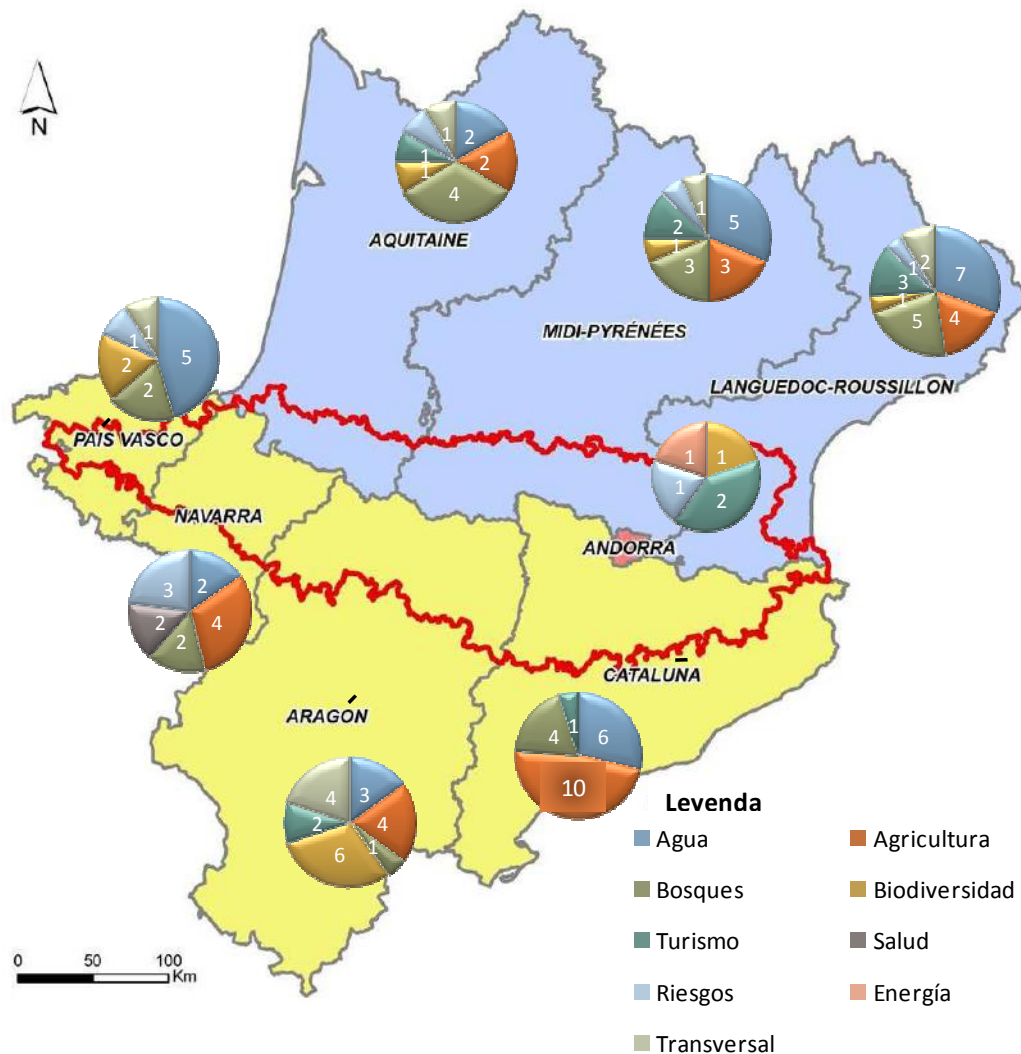

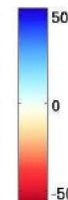
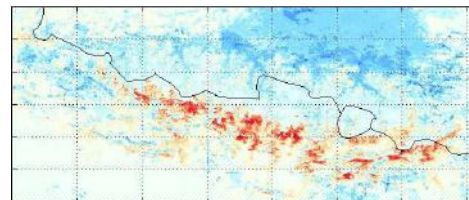
PIRINEUS: 85 initiatives analitzades i catalogades

PIRINEUS: 85 iniciatives analitzades i catalogades

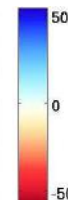
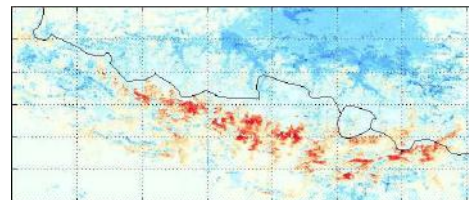

PIRINEUS: 85 iniciatives analitzades i catalogades

- ✓ Tipus 1: iniciatives noves iniciades amb l'objectiu d'adaptació al canvi climàtic
- ✓ Tipus 2 : iniciatives preexistents i que posteriorment han incorporat l'adaptació al canvi climàtic
- ✓ Tipus 3 : iniciatives existents que contribueixen a reduir la vulnerabilitat malgrat que l'adaptació al canvi climàtic no era un dels seus objectius específics.

Fuente:
ACTeon, 2012

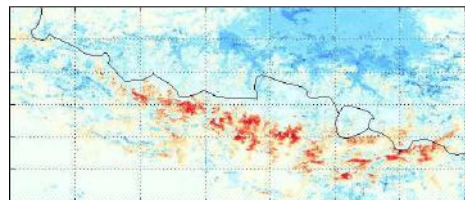
EUROPA: 18 iniciatives analitzades i catalogades

- ✓ L'objectiu era identificar exemples explícits d'iniciatives operatives d'adaptació en d'altres sistemes muntanyosos europeus i que puguin ser punts de referència per a futures accions a nivell dels Pirineus (benchmark)
- ✓ **Resultat:** Es van identificar poques iniciatives novedoses amb aquests dos criteris

EUROPA: 18 iniciativas analitzades i catalogades

Fuente:
ACTeon, 2012

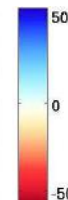
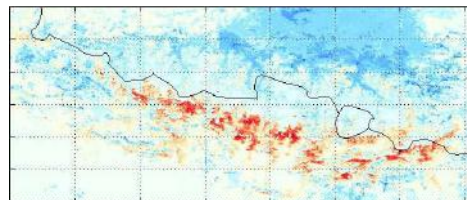

Estratègia de futur: una visió comuna

- ✓ La **creació d'un marc de treball comú** entre tots els representants institucionals dels Pirineus és una de les aportacions més importants d'aquest estudi

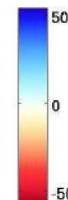
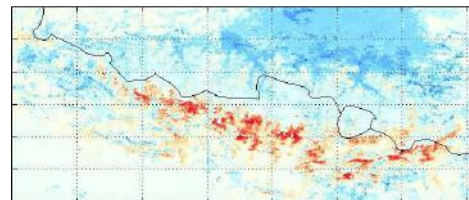
- ✓ Les institucions públiques tenen un rol clau en:
 - ✓ el **coneixement i difusió del clima i de la seva evolució**
 - ✓ **el foment de la integració dels resultats per part dels actors**

- ✓ A nivell local, adaptar-se al canvi climàtic significa **integrar-lo (evolució i incerteses) a les pràctiques actuals i futures**. Poques vegades significa implementar noves accions.

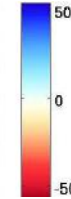
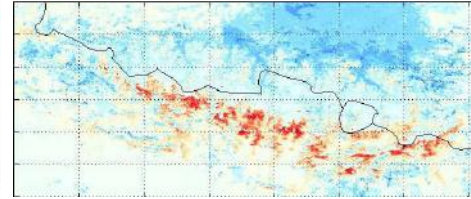
La integració del canvi climàtic: l'heterogeneïtat en les respostes depèn de l'actor

- ✓ *"L'adaptació no es tracta simplement de fer més, es tracta de noves formes de pensar i fer davant dels riscos i perills, la incertesa i la complexitat"* (EEA 3/2013)
- ✓ Els Pirineus són a **un nivell comparable als altres sistemes muntanyosos europeus en la integració del canvi climàtic**
 - ✓ A nivell institucional l'adaptació s'ha integrat mitjançant la contribució en el coneixement i elaboració d'estratègies però encara no s'identifica gaire en accions concretes
- ✓ Gràcies a l'OPCC, els Pirineus han assolit **un rol clau en la visualització dels sistemes muntanyosos** a les institucions i polítiques de la Unió Europea.

I ara ...

- ✓ Traduir els coneixements en impactes sectorials i integrar-los a nivell operacional
- ✓ Consolidar els esforços d'observació, avaluació i difusió
- ✓ Crear/consolidar llaços/ponts amb d'altres sistemes muntanyosos europeus
- ✓ **Pamplona 6 de novembre 2013:** acte de clausura del projecte per a difondre els resultats finals dels socis (aigua, clima, boscos, riscos naturals, biodiversitat, teledetecció)

Moltes gràcies !